

DEBRECZENI HIRLAP

Elfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 6 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő

Koncz Ákos.

Kiadó s laptulajdonos.

Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetések a legmersekeltebb árszámítás mellett vételnek fe

Egyes szám 4 kr.

Sztojlov.

(E. U.) Ez az ur miniszterelnök Bulgáriában, a hol most elég furcsa dolgok történnek. Hát gyilkosság előfordul másutt is, mindenütt a hol ember lakik s annál több, minél kevesebb a civilizáció és minél kevesebb a kenyér. A bolgár gyilkosságok azonban saját külön kategóriába tartoznak. Más helyeken züllött, kétségbeesett mindenre elszánt egzisztenciák gyilkolnak zsákmányvágyból; Bulgáriában a katonatisztek, a rendőrönkök, a politikusok. Szimon Anna után egy fiatal poéta, Konstantinov a gyilkos rendszer áldozata. Szimon Annát éjjel, a nyílt országuton, a Marica folyó mellett gyilkoltatta meg a gárdatiszt Bojesev; Konstantinovit, persze véletlenül, mert a gyilkos golyó Takevnek volt szánva, utazás közben lőtték le, a hogy Sztambulot koncolták föl hasonló körülmények között. Aztán Szófia derék főkapitánya ügyet sem vet a dologra, hát olyan nagy baj az, hogy egy jámbor versfaragóval kevesebb van a világon?

Helyes; legalább van rendszer és következetesség a gyilkosság filozófiájában. A Sztambulov lemeszárítása csak Európát lázította föl, Bulgária menekülni akart tőle mert talentumos és becsületes ember volt. Szimon Anna csak egy kis orfeumi énekesnő volt; aztán szerette Bojesevet, a

nyalka gárdakapitányt, gyermeket szült neki s mert szegény volt és anya volt, hát eltették láb alól. Bizony érdemes is egy kis kokottért akkora lármát csapni, úgy megzavarni a keleti ember áldott flegmáját. És a hivatalos Bulgáriát az sem hozza tűzbe, ha Szófia utcaiban, a rendőrség szemeláttára, passziva asszisztenciája mellett puffogatják le az embereket, mint más helyen a seregélyfiókokat.

Bulgáriának tehát akkor, a midőn ambiciózus és világjáró fejedelme királlyá akarja tenni, közviszonyai ziláltabbak, erkölcsi lazábbak és barbárabbak, mint akármely török vilajet viszonyai és erkölcsi. Ott, ha az emberek egymást torok ragadják, a török szolgálat igazságot a mikor a kotnyeles Európa megengedi, a maga módja szerint. Bulgária nem vesződik olyan csekélységekkel, a minő az ember élete. Sőt igen megorrol azokra, a kik arra szorítják, hogy a gyilkost fölkutassa és meglakoltassa. Sztojlov ur a berlini sajtó egyik munkása előtt ugyancsak lefordta Ausztria-Magyarországot, a miért kázust csinált a Szimon Anna esetéből. Ha Sztojlov ur privát ember, hát azt mondjuk, hogy legyen kinek-kinek a saját izlése szerint. De Sztojlov ur a modern alkotmányosdit játszó Bulgária reprezentáriusa hát nem élhet privát gusztusa szerint, egy parányit kötelezik őt hivatalos állása s a

nemzetközi érintkezés formáságai. — És Sztojlov ur, a mikor otthon ugyancsak volna reá szükség, a mikor a bolgár társadalom bandita-erkölcsöket fitogtat, a mikor a rend hivatásos őrei brávó munkára vállalkoznak, a midőn Szófiában sem az életnek, sem a vagyonnak, sem a becsületnek nincs semmi védelme: a német birodalom területén kóborol, ujságírókat fogad s hazájával egy barátságos viszonyban élő nagy államot ócsárol. Ugyanazért kellett Sztambulot orgyilkosokkal fölkoncoltatni, hogy örökségét Sztojlov ur átvegye és minél hosszasan megtarthassa? És Kóburg Ferdinánd, a kit királyi álmai minden egyéb iránt vakká tettek, azt hiszi, hogy az az ut, a melyre őt Sztojlov és cinkosai terelték, a koronához vezet? Ezt hinni több, mint vakság.

Az Ugron párt és a kompromisszum. Polónyi Gézaról a képviselőház folyosóján tegnap az a hír terjedt el, hogy kilép az Ugron-pártból. Egy munkatársunk megkérdezte erről Polónyi képviselőt, a ki így nyilatkozott:

— Hogy kilépek a pártból, az nem való és nincs is rá okom. Nekem tisztán a párt egyik tagjának, Holló Lajosnak álláspontja ellen van kifogásom, a ki lapjában azt hirdeti, hogy a kompromisszum útján létrejött új szakasz rosszabb, mint az eredeti. E szerint hát mi, az ellenzék két hónapra át azért obstruáltunk, hogy egy rosszabb helyzetért

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA.

Kis fiannak.

Irta: Szathmáry Zoltán.

Te ugyan még csak egy hetes tődövel szivod a szoba állott, beteg levegőjét, de azért már én tanácsot irok neked. — Talán végső, utolsó tanácsot.

Ezen utolsó írásomat vedd örökségképpen, mert ez léssen a te örökséged. Ha majd idővel talán csak szük családi körben előhozakodtok az én egyszerű nevemmel, jusson eszedbe, hogy ha kincset, módot nem is hagyhattam neked, egy tanácsot adtam, a mely nagyon sokkal fölér.

Betegágyból irnám e sorokat, a nélkül, hogy gögicselő szavad igazában csak egyszer is hallottam volna, — magam írásában hagyom rád ez igénytelen örökséget, — ha mozdítani tudnám a jobomat. De nem tudom.

Egy éles kardnak röpke villanása, suhintás egy erőteljes kézből, egy brutális vágás, aztán vér, szép piros vér mindenütt és kezemtől elszakítva a toll, a kenyeret kereső toll.

Mosolyognak sokan azért, hogy neked úgy, mint kis testvérednek, ki alig tudja hibátlanul kimondani nevemet, már ily korán testamentumot irok. De siettem élni és sietek. Még alig vagyok tul három évtizeddel egy hetes mivoltodon, de érzem, de tudom, hogy

mikor az én tanácsomra lenne szükséged, legföljebb egyszerű, ütött-kopott fejfám jelzi azt, hogy volt egy ember, ki kevesed magával járt járattan utakon, kergetve délibábot, üzve futó libbenő ábrándokat, egy szent, nemes czélért, harezolva s elbukva a féluton.

Gyöngye a nő, edes anyád, kinek talán akkorára, midőn legtöbb szükséged lenne rá, már őszek lesznek fűrei és szép arczáról leszedi az idő az egészség rózsáit, talán — talán azt fogja mondani egyetlen tanácsul, hogy légy olyan, a milyen volt apád.

Hát egyetlen tanácsom, a mit im itt adok, az legyen, hogy ne légy olyan, mint volt apád.

A becsületnek, száz és száz fogalma van, a te fogalmad, ne legyen róla az, a mi az enyim.

Ne legyenek neked álmaid arról, hogy más javára tégy. Él magadnak, övéidnek s ne szállj sikra az igazságért, mert mondom neked, hogy igaz az a közmondás, hogy igazat szólva, betörök a fejed.

Végy példát rólam, kinek sokszor kezdték börtét azok, a kik az igazságot ember-szólásnak tartják.

Nekem sok elintézett ügyem van, elintézetlenül csak egy maradt, az is veled szembe vagyom és im elintézem azt most.

Ne légy olyan, mint apád, mondom, a ki oly keveset gondolt veletek — mondják sokan és harezba vitte testét, a melyből való

test vagy te és vérét, a melyből való vér vagy te.

Töredelmesen vallom im neked, hogy ez igaz, mert kenyeret kereső jobban nyomorék lett, pedig talán tollat forgató kezemmel most már nem magamnak, hanem nektek is tartozom.

De nyomorék lehet a test, legyen csak ép a lélek, a sziv.

Tanácsul adom im, hogy szived ne legyen olyan, mint az enyim. Ne sirj igazán a sirókkal és ne nevedd igazán a vigadókkal, első legyen előtted mindig tenmagad. — A becsületet ne védjed vérről, a mely vérről nemcsak magadnak tartozol, keresd a becsületet ott hol az arczulesapást pénzzel fizetik és akkor nem lesz nyomorék a jobbod és azt a nyomorék kezét nem áztatják övéid könnyei.

Ne kergetsd azt az álmoképet, a mit kergetett vén lelkü, gonosz apád, ne keress igazságot magad kárán, mert mit ér az, ha uralkodik az igaz, — de csak a te halóporaidon.

A kalmárlelkü világ elítéli a szegényt, ha ugy keresi becsületét, mint a biborpalástos ur.

Azon a pályán, a melyen apád haladt, koldusrongynál alig akad egyébb.

A koldusrongyot és a becsületet nem egy helyen mérik s a fekete kenyérhez nem illik az igazmondás, fenhőjázó fő.

És hogy ha a koldusrongy tulajdonossa

odaadjuk a jobbat, csak hogy békét kössünk. Ez politikai immoralitás volna, ilyet egy pártagnak, a kinek pártja az új szakaszt meggyőződésből jobbnak tartja a régivel, mondania nem szabad. Nemesak hogy nem szabad, de politikailag határozottan veszedelmesnek tartom.

Polónyi ezt a véleményét a vitában is el fogja mondani.

A megszorított Sztójlov. Sztójlov bolgár miniszterelnöknek minősíthetetlenül tapintatlan nyilatkozatai Ausztria Magyarországról a bécsi körökben jogos felháborodást idéztek elő. Minthogy Sztójlov nem használta fel azt az utat, a melyet a Fremdenblatt kommunikéja neki nyújtott, annak folytán kétségtelennek tartják, hogy formális nyilatkozatot fognak tőle követelni.

Keletről. Sem Pétervárot, sem Berlinben nem kételkednek afelől, hogy Görögországnak, ha újra Thesszália birtokába akar jutni, mindenképp a nagyhatalmak által, a portának megígért hadikárpótlás megfizetéséről vagy biztosításáról kell gondoskodnia. E biztosítás alatt azonban a Görögországnál tett tapasztalatok után nem holmi monopóliumok ígéretét vagy Syngros egyéb ígéreteit kell érteni, hanem oly nemzetközi rendszabályok alkalmazását, a melyek kellemetlen kötelezettségeknek a görögöknél annyira kedvelt elhanyagolását lehetlenné teszik, egyszóval a pénzügyi ellenőrzést.

A National Zeitung arra a feltevésre érzi magát indíttatva, hogy a német és orosz felfogás a görög ígéretek megbízhatóságának fokáról politikai és kiválóan pénzügyi téren és nagyobb mérvű garanciák szüksége tekintetében teljesen fedi egymást. Sőt Syngros még Angliában is hiába fog, Salisbury szavaival élve, a gyűjtő porselyvel körüljárni, mielőtt a görög pénzügyek másképpen nem rendeztetnek.

Országgyűlés.

Budapest, aug. 6.

A t. ház még ma sem térhetett rá a bünvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló javaslat részleteinek megvitatására. Az a negyedfélórát a melyet ma e javaslat tárgyal-

az igazságért, küzdve elhullt az árok szélén, nincs más jutalma csak egy szánakozó mosoly.

Ne adj okot, kiérdemelni ezt a szánakozó mosolyt, vátaszd azt a másik utat, melynek rózsája nyit az elején és pompa, fény, gazdagság a vége.

Ne láss hibát senkin, ha látsz is hát ne mondd. Mosolyogj akkor, mikor sirnod kellene és sirjál akkor, mikor lelked mélyén dobzódik a gyönyör.

És szaporítsd azon nagyon sokak számát a kik szemet hunynak a gazdaságra s nem viszik hírül más gyalázatát.

Akkor nem leszel olyan, mint apád, de nem is lesz bal, a te jobb kezéd.

Igy élj fiam és akkor már jólétben dukál minden unokám. És kérdezd meg, ha majd elolvasod e fakó írást a te jó anyádat, a kinek akkor már őszek lesznek hajfürtjei és kinek arczáról az idő lassan-lassan lehervaszítja az egészségnek tűzrózsáit, hogy vajjon e tanácsom, egyetlen örökségem, nem-e legjobb tanács és nem-e legjobb örökség.

És a te anyád, a ki sok-sok éveket eltöltött velem, a kivel együtt sok-sok fekete kenyért megettünk, azt fogja mondani, hogy

sára szántak, Visontai Soma és Barabás Béla vették igénybe, akik mindketten záróbeszédüket mondták el.

Barabás Béla beszéde után a ház a javaslatot általánosságban elfogadta, a benyújtott határozati javaslatokat pedig mellőzte.

Azután a miniszterek válaszlai következtek egész csomó régebbi interpellációra.

Elsőben is Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter válaszolt a maga és a belügyminiszter nevében Sima Ferenc és Hock János interpellációira, az aratási sztrájk tárgyában és elmondta, — hogy a jövőre nézve szándéka a kormánynak, ha szükséges novel-lárás uton is, intézkedni arról, hogy a bujtatók példás büntetésben részesüljenek. Fel-tétlenül szükségesnek tartja a kormány azt is, — hogy a munkaadó és a munkás viszonyát szabályozza, úgy hogy ez már a jövő aratásnál érezhetővé váljék.

A földmívelési miniszter és a belügyminiszter még ez év folyamán törvényjavaslatokat ohajt a ház elé terjeszteni a helyzet javítására. Nem szükséges külön hangsúlyoznia milyen fontos a munkások sorsára a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat, a melynek benyújtását a pénzügyminiszter kilátásba helyezte.

Az üdvös intézkedések egész sorát változtatta még a miniszter s a ház minden tagja meggyőződést szerezhetett róla, hogy ez célzatos akcióról van szó, a melynek üdvös hatása el nem maradhat. A ház élénk éljen-zés közepett egyhangulag tudomással vette a miniszter válaszát.

Apponyi Albert grófnak a jászberényi tisztjaitásra vonatkozó interpellációjára válaszolt azután Perczel Dezső belügyminiszter. Kijelenti, hogy a kérdés a közigazgatási bíró-ság előtt van, mely még érdemleges ítéletet nem hozott s ő nem tehet egyebet, minthogy az ítéletet megvárja.

Apponyi Albert gr, konstataálta, hogy a miniszter válasza a törvényeknek teljesen megfelel s ezért tudomással vette.

A ház a választ tudomással vette.

Dániel Ernő b. kereskedelmi miniszter egy vasuti alkalmazott elmozdítása ügyében válaszolt aztán Olay Lajosnak. Kijelentette, hogy azon az alkalmazaton sérelem nem eset

elmozdításának személyi indoka nem volt hanem tökéletesen alkalmatlannak bizonyult feladatának teljesítésére.

Deschan Achil Temesmegye felfüggesztett alispániának ügyében felelt azután a belügyminiszter Blaskovics Ferencnek interpellációjára. Kijelentette, hogy az alispán felfüggesztéséről hivatalos tudomása van. — Az ügyben semmiféle törvénytelenység nem történt s így semmiféle megtorló intézkedés szükségét fennforgatni nem látja.

Végül visszautasította azokat a gyanúsításokat, melyekkel Blaskovics Ferenc Temesvár polgármesterét illette s kérte a házat, hogy választ vegye tudomásul.

A ház választ tudomásul vette.

Végül még Olay Lajos és Holló Lajos interpellációira válaszolt a belügyminiszter, melyeket egyetemi ifjuság tüntetése kapcsán a rendőrség visszaélése tárgyában hozza intéztek.

A ház ezt a választ is tudomásul vette s ezzel az ülés véget ért.

Kozma Sándor a ravatalon.

Kozma Sándor ny. királyi főügyész holttestét a tegnapi nap folyamán a megboldogult kivánságához képest, egyszerű díofa koporsóba helyezték.

A holttest nappal a Felsőerdősor-utca 12. sz. a. leánya özv. Kandó Lászlóné lakásán volt. s csak este 8 órakor vitték ki a ke-repesi temető halottas házába.

A család tagjai közül Kozma Andor és neje, Jeszenszky Sándor miniszteri tanácsos és neje, özvegy Kandó Lászlóné, az elhunyt leánya, Fésüs György és neje kísérték utolsó útján három kocsiban. A temetőbe azonban a család tagjait nem akarták beereszteni, mivel a szabályzat szerint 7 óra után idegeneket a temetőbe nem bocsátanak. Majd felőrába került, míg az igazgatóság az engedélyt megadta a holott bekísérésére. Bevárták azután míg az Entreprise tisztjei a ravatalt fölállították, a koporsót elhelyezték s 9 óra után távoztak a temetőből.

Már délelőtt egymást érte a tömérdek szebbnél szebb kosszoru s a látogatók nagy sokasága. Koszorut küldöttek a többek között az igazságügyminiszterium, a királyi főügyész-ség, az összes budapesti törvényszékek, Darányi Ignác földmívelési miniszter, továbbá a család tagjai a következő feliratokkal: „Fe-

tépd el ezt a fakó írást s ne jusson — szivedbe egyetlen betűje sem.

Azt fogja mondani, csak légy olyan, egész olyan, talpig olyan, mint volt apád, mert dus bibornál többet ér a rongy, mert minden kincsnél többet ér a szív, a szív, a melynek minden dobbanása az igazságé, az igazságé, melynek zászlója alatt elhullni jobb, mint fényben, gyönyörben szolgálni a gyalázatot, a nemtelent.

Egy szív regénye.

Van hát még szerelem. Szerelem amely igaz, amely szembe áll előítéletekkel, apai zsarnoksággal, amely tud nélkülözni! szerelem amely románczosan költői és amelynek immaron mindig siralmas a vége. Mivelhogy elő-ítéletek és zsarnok apa az ellenségei.

Az ifju Ohnet abban különbözik az apjától, hogy ő nem írta, hanem átélte a maga nagy regényét. A maga nagy regényét, amelyben van annyi szív, annyi romantika annyi bonyodalom, amennyi a papája mindenik regényében együttéve sincs. Pedig a kedves papája a romantikus iskola híve. És hát miért is áll akkor a fia szívének az ujába ő, aki

a Vasgyáros és a Bánya című regényeket írta meg?

Miért? Mert a nagy romancier ma a becsület rend lovagja. ház-, kastély- és földbir-tokos, milliók ura. Ez a sok foglalkozás pedig mind annyira diszes, hogy egyikével sem fér össze a fia révén valaminő — uram bocsá, talán rokoni viszonyba keveredni egy szimpla varróleánnyal.

Mivelhogy varróleány vala a Ohnet Leon szívének a választottja. Kétszeresen szép volt ő, a szemei nagyok és feketék a haja ellenben aranyos szőke volt. Ohnet Leon az apja regényein nevelkedett föl és teleszívta a fejét bolondos romantikával. Neki nem tetszettek azok a társasági leányok, akik összesugtak ha közéjük jött:

— A Vasgyáros írójának a fia.

De ellenben tetszett neki ez a kis grizett, aki megszerette őt magáért, önzetlenül, igazán. Ez már régebben történt, a mikor még tizenhét esztendő volt a fiu és a leány éppen három hónappal idősebb. Tizenhét esztendő korában az ember szeret jól, sokat és gyakran csókolózni, s a szerelmes pár is ekként cselekedett.

Talán nem jól, de okosan. Lángoló leveleket írtak egymásnak és titokban találkoztak. A papa azonban megtudta a dolgot és ámbátor éppen akkor irt egy fölöttébb szen-timentális regényt, mégis a maga fiát nem akarta ott látni a Montmartre leányának há-

földre, akkor ez kedvező pillanatot jelent a bemutatkozásra.

14. Ha a férfi egy szellemes fordulattal a nő kerékpáros lábait, illetőleg kerekét elé esik, akkor ez szóról-szóra annyit tesz: *Gázolj el angyal szívem és nyakam a tied.*

15. Ha a kerekas angyal tényleg elgázolja a szerelmes férfit, akkor ez szenzációs cikket jelent a lapokra és boldogságot az elgázoltra nézve.

Ezek a bicikli-nyelvtan alapszabályai: Alany és állítmányról ezekben szó sincs. A beszédresek: a csengő, a fék és a nyaktörés.

A bicikli-lámpák teljesen figyelmen kívül hagyandók a kerékpár szerelmi-nyelvtanánál.

Mert a hol szerelemről van szó, ott a kerékpár-lámpa majdnem fölösleges.

A vérszengő azonban igen helyén való. Ajánljuk kerék-nyelvtanunkat a kétkerekű közönség figyelmébe.

Caroius.

NAPI HIREK.

Debreczen, aug. 7.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Augusztus 7. —

Meleg. — Száraz.

— **Isteniszteletek.** Aug. 8-án vasárnap a következők fognak isteniszteleket tartani, az ev. ref. templomokban: A nagytemplom zárva, a kistemplomban Csutoros Albert s. lelkész, a Kossuth utcai templomban Szilágyi Imre s. lelkész, az ispotály templomban Kovács Ferenc h. tanár. — A róm. katolikus templomban reggel 7 órakor misét tart Kovács Márk, 9 órai misét tart Dr. Wolaffka Nándor, szentbeszédet mond Wolaffka Nándor, d. e. fél 12 órakor misét tart Molnár Kálmán, d. u. litániát Molnár Kálmán, rózsafüzér ajtatósságot dr. Wolaffka Nándor végzi. Az ágost. ev. templomban d. e. 10 órakor s. d. u. 3 órakor Geisztlinger Pál s. lelkész végzi az isteniszteleket.

— **Elmaradt presbitéri közgyűlés.** A jövő vasárnapra, f. hó 8-án d. e. 10 órára hirdetett presbyteri gyűlés közbejött akadályok miatt elmarad. Az elnökség.

— **Szolgabíró választás.** Dr. Forrai András, a balmaz-ujvárosi járás szolgabírája, aki a múlt hó elsején hosszabb szabadságra ment, tegnap irásban beadta lemondását. Az így megürült szolgabírói állást a szeptemberi közgyűlésen pályázat útján fogják betölteni. Értesülésünk szerint ketten pályáznak: Miskolczy Lajos tb. szolgabíró és Ludmány Géza közigazgatási gyakornok.

— **Adomány a debreczeni Kossuth szoborra.** Az elepi és hegyes puszták birtokosaiból alakult gazdaság feloszolván a pénztármaradványt, vagyis 189 korona és 20 fillért egyhangú elhatározással a Debreczenben felállítandó Kossuth szobor-alapjára adományozta ez összeget Erdélyi István birtokossági volt pénztárnok ur mai napon be is fizette. A midőn ezen befizetést nyilvánosan nyugtázom, egyszersmind halás köszönetet mondok az elepi és hegyesi tanya-birtokos uraknak nemes és hazafias elhatározásukért. Debreczen, 1897. augusztus hó 6-án. Tóth Béla, a Kossuth szoborbizottság pénztárnoka.

— **Uj gyógyszerár B.-Ujvároson.** Hosszas huza vona után a belügyminiszter ma Rásó Gyula kir. tan. alispánhoz intézett leiratában értesítette arról a vármegyét, hogy Zsoldos Lajos gyógyszerésznek megengedi még egy új gyógyszerár felállítását B.-Ujvároson. — A miniszter elrendelte azt is, hogy az új gyógyszerárt a német falurészen, melyet svábok lagnak, kell felállítani.

— **A nyomdász-egylet jubileuma.** Az „István gőzmalom részvénytársaság tekintetes igazgatósága július hó 26-án a debreczeni nyomdász-egylet jubileumi ünnepélyére 5 forintot adományozott. Jóleső örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy a nevezett igazgatóságnak egyletünk irányában tanusított ezen újabb jóindulatáért a nyilvánosság előtt is jóhálás köszönetünket nyilvánítsuk. Debreczen, 1897. aug. hó 6. a rendező bizottság.

— **Zónamészárszék Debreczenben.** A debreczeni hentesek és mészárosok azon törekvése ellen, hogy a husáratat folyton feljebb emelték „Zónamészárszék alkalmi szövetkezet” cz. alatt egy új intézmény keletkezett, a mely augusztus 10-én nyílik meg. Erre vonatkozólag ma a következő értesítést vettük, melyeket a szövetkezet tagjaihoz küldöttek szét: Alulírottaknak, mint a „Zónamészárszék alkalmi szövetkezet” intéző és végrehajtó bizottsága megbizottainak, van szerencsénk tudatni Czimeddel, hogy Hegedűs György, Debreczenben telepedett törekvő mészáros mesterrel sikerült egyelőre egy évre oly szerződésre lépünk, mely, míg egy részről biztosítja szives aláíróink részére, hogy a hús-ár a jelzett időig nem fog nála emelkedni, másrésztől már eleve garanciát nyújt, hogy a modern igényeknek megfelelő berendezésű székekben a közönség gyors és pontos mértékű kiszolgálásban részesülend. A zónamészárszék f. é. augusztus 10-én egyelőre két helyiségben nyílik meg, u. m. „Az első debreczeni zónamészárszék” a Csapó-utczán a gyógyszerár tőzomszédóságában, a Slezákházban, „A debreczeni első zónamészárszék fiókja” pedig a kenyérpiacon lévő Szikszay Lajos-féle házban. — Midőn ezt van szerencsénk t. aláíróink tudomására hozni, egyuttal a szerződési pontozatok kivonatát b. figyelmükbe ajánlván, fölkérjük Czimedet, hogy ügyünket, melynek sikeres megoldása immár ezer és ezer családra nézve vált égető kérdéssé, a tántorithatlan összetartás hatalmas erejével támogatni méltóztassék. Debreczen, 1897. augusztus 4. Tóth László, Than Gyula, mint a szövetkezet végrehajtó-bizottságának megbizottai. Miután nem kimélve semmi befektetési áldozatot, szerencsés lehettem a „Zónamészárszék” c. vállalatot elnyerhetni, egyuttal ajánlom magamat a nagyérdemű közönség szives pártfogásába, igérvén, hogy minden, emberi erőmtől kitelhetőt el fogok követni, hogy a t. közönség legkényesebb igényeit is kielégíthessem. E célom minél sikeresebb megoldhatása végett az igen tisztelt szövetkezet összetartó pártfogását tisztelettel kérem. Debreczen, 1897. augusztus 4. Hegedűs György mészáros mester, mint vállalkozó.

— **Az alispán köszönete.** Baranyavármegye alispánja ma küldött levelében szép szavakkal köszönte meg Debreczen sz. kir. városnak a kisköszegi árvízkarosultak részére küldött adományát.

— **A kincstár múlt havi jövedelmei.** Az aratás hónapjában Debreczenben általában véve gyöngén folytak be a kincstár jövedelmei. A múlt évi júliusi eredményhez képest a legtöbb jövedéknél hanyatlás mutatkozik, amint ez kitűnik a pénzügyigazgatónak a közigazgatási bizottság elé terjesztett havi jelentéséből. Egyenes adó címén befizetett 39549 frt, ami 4463 frttal több ugyan, mint a múlt évi júliusi befizetés, — mégis a f. év július végén mutatkozó adohátralék a tavalyihoz képest 34985 frtal emelkedett s 35724 frtot tesz. Hadmentességi adóban 156 frt (37), bélyegjövédékben — Hajdumegyével együtt 42117 frt (11381) jogilletékben 7633 frt (4563)

díjjövédékben 553 frt (26) dohányjövédékben Hajdumegye fogyasztását is beleértve 92175 frt (96607) határvám jövédékben az egész vámkörzet területén 3811 frt (69) fogyasztási és italadóban 48941 frt (3351) folyt be.

— **Halálos kimenetelű baleset.** Borzasztó szerencsétlenség történt ma reggel 7 óra tájban a vásártéri honvédhuszár kaszárnya előtt. — Nagy József Sziv utca 1987 sz. a. lakó gazdaember kocsisával Bakó Józseffel a szeptesi tanyájával két szekér szalmát szállított. Az uton a kocsis folyton elmélázó volt és gazdája többször megszólította, hogy nincs-e valami baja? A kocsis eleinte kitérő választ adott, míg végre bevallotta, hogy úgy érzi, mintha valami sugná, hogy vele még nagy baj fog történni. És az előérzet nem csal. Mikor a két szekér, a melyek egyikét a gazda, a másikat pedig a kocsis hajtotta, a városba érkezett a lovak a buzapiacson egy fához kötött számartól megvadultak és rohanni kezdtek. Nagy József megijedve a kocsisa rossz előérzetétől a saját lovait hirtelen megállította és a szekérről leugorva a kocsis szekere után rohant, a melyet az elibe fogott három fiatal csikó szélesebbeséggel repített a kaszárnya irányában. Ekkor már többen szaladtak az elragadt lovak megfékezésére, a melyek a kaszárnya előtt elvouló akácfasornak vitték neki a szekeret. A kocsis minden erejét megfeszítve húzta a gyeplőt, de az 56 éves ember karjai nem bírtak a lovakkal, a gyeplőnél fogva lerántották a szalmát a tetejéről Bakó József, ki esés közben olyszerencsétlenül jutott a szekér felhágójára, hogy feje a lőcs és egy akácfa közé szorult s szerezte eszen t. Ebben a pillanatban egy honvédhuszár a lovak elé vetvén magát megállította a rohanó szekerek. — A kocsis a lovak istrángán maradt függő helyzetben, feje ősszenyomva orrán, száján bugyogott a vér. Levették a kötelékről és letették a járda szélére mozdulatlanul maradt szerencsétlent, kit éppen a helyszínen tartózkodó Dr. Fráter Imre megvizsgált de csak a rögtön bekövetkezett halált constatálhatta már. A holttestet felboncolás végett a rendőrség bevitte a kórházba, s megállapította, hogy a megtörtént végzetes szerencsétlenségért felelősségenkit sem terhel. A józan életű nőtlen és családtalan kocsis holttestének eltemetését volt gazdája vállalta magára.

— **A Szabó család szomorúsága.** Résztvétellel értesülünk, hogy özv. Szabó Lajosné urnő, Szabó Lálmau nagykereskedő, a kereskedelmi és iparkamara elnökének édesanyja súlyosan megbetegedett. A beteghez Nóthnágel világhírű bécsi orvos tanárt hívták le, aki tegnap reggel érkezett meg.

— **Görgey a 49-es eseményekről.** Beksics Gusztáv, orsz. képviselő a napokban fejezte be Magyarországi legújabbkori történelméről szóló munkáját. Beksics művében az aradi vértanúk kivégzésével is foglalkozik; felkereste a Visegrádon élő Görgey generalist, hogy az újabbkori magyar történelem eseménye felől részleteket tudjon meg. Görgey a következőket adta elő:

Az osztrák katonai párt nem akarta beérni a tizenhárom tábornok kivégzésével, hanem azt a tervet eszelte ki, hogy Komárom átadása után az összes elfogott honvédtiszteket összecsesditi és addig lövet az embertömegbe, amíg egyetlen egy fogoly sincs többé életben. Az osztrák katonai párt eme tervét az európai és különösen az angol diplomácia hiúsította meg. Anglia bécsi képviselője kijelentette, hogyha a bécsi udvar eme hallatlan mézárást véghez viszi Anglia a legerősebb represszáliákat fogja Ausztriával szemben foganatba venni.

— **Eljegyzés.** S i s z l e r Dezső városunkban előnyösen ismert fodrász eljegyezte Gy ü g y e y Piroska csapókeri okleveles övönőt.

— **Egy háztulajdonos hirtelen halála.** A civilizáció egyik gyó y ithatlan bajának, az i s z á k o s s á g n a k ismét van egy áldozata. V a r j a s István jómódu birtokos és háztulajdonos szorgalmas ember volt ugyan, de nagyon szerette az italt. Ma reggel is 6 óra tájban vetődött haza a kiscsapó utca 384. számú lakásába, meglehetősen berugott állapotban. Szobájába menve magára zárta az ajtót és lefeküdt aludni. 8 órakor a házbeliek fel akarták költeni, mert dolga akadt, azonban hiába dörömböztek az ajtón. Az ablakon keresztül benézve mozdulatlanul, ágyban fekvé látták Varjast, kinek arca szederjes volt. Roszat sejtve, azonnal a rendőrséghez küldöttek, honnan N a g y Imre polgári biztos és Dr. B a l k á n y i Ede kerületi orvos egy lakatos kíséretében megjelentek s az ajtót feltörték. — V a r j a s István h a l v a feküdt az ágyon. Dr. Balkányi Ede megvizsgálva a holttestet, megállapította, hogy itt gyilkosság vagy öngyilkosság ki van zárva és a halált s z i v s z é l h ü d é s okozta, ami az a szeszitalok mértéktelen használata folytán következett be. Az elhunyt 56 éves nős, családos ember volt.

— **Pálíka helyett méreg.** Borzalmas eset tartja izgatottságban Berettyó-Ujfalu nagyközség lakosságát. B o r o s Imre gyógyszerárban két napszamosnak p á l i n k a h e l y e t t m é r g e t adtak, kik közül az egyik ott a helyszínen k i s z e n v e d e t t, a másik borzalmas kínok között és h a l á l k ö z ö t t l e b e g. Az esetről következőket írja tódósítónk: B o r o s Imre gyógyszerész tegnap buzát vett s annak a behordását S z a b ó János meg T ó t h Bálint napszamosokra bízta. Azok el végezték becsülettel és a jól teljesített munka után egy kis pálinkát kértek áldomásul. A gyógyszerész adott is nekik. Előven foglalta oda szolt a laboránsnak. Adjon a parasztnak való pálinkából. A laboráns két kis pohárkával kitöltött. Szabó és Tóth Bálint felhajtották a két kis pohár italt. Hálalordítás részkettette meg a levegőt. S z a b ó ordított föl, azután hasát fogva, lebukott, öszszerogyott. Tíz másodpercen belül k i s z e n v e d e t t. A másik napszamosnak: T ó t h Bálintnak szívósabb volt a természet. Az is összeesett. De nem halt meg Erős fizikumát nem törte össze rövid másodpercek alatt a romboló méreg s a gyorsan előhívott dr. G r ó s z Jakab járási orvosnak T ó t h János életét egy adag ellennéreg beadásával — egyelőre megmenteni. A halál oka mérgezés. A laboráns tévedésből pálinka helyett maró savat adott a két napszamosnak. Az esetről azonnal jelentést tettek a csendőrségnek. E ö l ö n y i György főszolgabírónak, ki nyomban megindította a vizsgálatot, kiderítendő, hogy a szerencsétlen két áldozat mit ivott és hogy kit terhel felelősség — a szerencsétlen esetért.

— **Egy nyugalmazott mozdonyvezető halála.** Vettük és részvétel közöljük a következő gyászjelentést: Ö z v. Prösztel Edéné szül. Sztriberny Auna, leánya Ilona férjével V a s t a g h Istvánnal, valamint számos rokonok nevében is, mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felejtethetlen jó férjnek, páratlan jó apának, apósnak és áldott emlékü jó rokonoknak néhai P r ö s z t e l Ede nyug. magy. államvasuti mozdony-vezetőnek folyó hó 6-án reggel fél 8 órakor életének 58-ik, boldog házasságának 21-ik évében hosszas szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 7-én d u. 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartás szerint a Kisvárad utca 2115. sz. saját házunktól a Szent-Anna temetőbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig folyó hó 11-én szordán délelőtt 9 órakor fog az egk urának bemutatni. — Mely végtisztességtételle rokonainkat, barátainkat, és az elhunytak pályatársait szomoro-

dott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1897. aug. 6-án. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **Végtárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszék előtt aug. 9 től aug. 15-ig az alábbi ügyekben lesznek végtárgyalások: aug. 9-én hétfőn: Zobolyák Lajos s társai ellen, gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt. Molnár Lajos ellen súlyos testi sértés büntetéseért. Augusztus hó 12-én Csütörtökön: Tóth László ellen zsarolás és könnyű testi sértésért. Kusi Márton ellen, súlyos testi sértés büntetéseért. Ugyanazon nap ítélet hirdetések lesznek.

— **A harminczhatodik gyerek.** Nem minden ember mondhatja el, hogy apjának 36-ik magzata volna. R á c z Laci budapesti cigányprimás azonban hozzánk küldött névjegyén ezt határozottan állítja magáról. A híres primás tudatja hogy a vásár alkalmából zekekarával néhány napra jön Debreczenbe muzsikálni s a f. hó 11-től kezdve a Magyar Király kávéházban gyönyörködhetünk a kiváló cigányzenész és 36 ik fiu játékában.

— **Lopás a vonaton.** Tótk László nagy-károlyi vállalkozó három ösmerősevel Budapestről Nagy Károlyba akart utazni Szoboszló és Debreczen között melege volt és kabátját, melyben pénzeszteréje is volt, felakasztotta a szakasz ajtajára. U t k ö z b e n e g y i k társának még tizenöt forintot is adott a tárczából. Ahogy a vonat Debreczenbe berobog, mi 3 óra 47 perczkor történik, már óra 48 perczkor P.-Ladány felé indul a vonat. Mikor a vonat megállt Tóth kabátját felvette ugyanekkor észrevette, hogy a kocsiból egy fiatal ember a P. Ladány felé induló vonatba ugrott. V. Pércs közelében jött csak arra észre, hogy 216 forinttal telt tárczját a kabátból elvesztte. A rendőrség a vizsgálatot megindította s megállapította, hogy a tettes az a fiatalember, ki a püspök ladányi vonatra felugrott — A rendőrség a nyomozást tovább folytatja.

— **Sertészárlat.** A tiszafüredi főszolgabírói hivatal jelentése szerint T i s z a - Ö r v é n y T i s z a - Ö r s és T i s z a - I g a r községek az ott jelentkező sertésvész miatt zár alá helyezték.

— **Még három betörés a Homokkertben.** Csak lapunk tegnapi számában irtuk meg részletesen azt a vakmerő betörést, melyet fényes nappal hajtott végre egy csavargó, kinek kilétét még mai napig sem sikerült megállapítani. Mint most újabb értesülünk még h á r o m b e t ö r é s e s l o p á s t ö r t é n t e h é t e n a H o m o k k e r t b e n s m i n d a n n y i n a p p a l a mi meglehetősen rémületbe ejtette az ott lakókat. A betörést furfangos módon hajtották végre rövid egymás utánban s a d o l g o b a n a legérdekesebb az, hogy mindezekről a r e n d ő r s é g s e m m i t u d o m á s s a l n e m b í r, igaz, hogy részben a károsultak hibája ez, mert nem tartották szükségesnek az esetet jelenteni. A három újabb betörésről lapunk egy homokkertben lakó barátja értesít most bennünke. Az esetek a következők: A héten fényes nappal kileste egy mai napig még kézre nem kerített tolvaj, hogy Szilágyi Sándor lakásának kulcsát hova teszi és a mint a ház magára maradt, oda behatolt 9 frt készpénzt ellopott. Ugyancsak a héten Nagy Ferenc házánál nem volt odahaza senki Délelőtt 10 óratájban egy uriasan öltözött ember az ablakon beugrott s a v e j e tulajdonát képező aranyóráját, melyet a napokban nyert, azonkívül férfi ruhákat össze pakolt a azokkal eltűnt. Most nem rég történt az is, hogy egy uriasan öltözött egyén a délelőtti órákban elment egy özvegy Neizlerné nevű vasutasnéhoz hol soha nem volt, s elsorolta neki, hogy a férje nagyösszegig biztosítva volt adjon neki 40 forintot kölcsön nagy kamatra de miután látta, hogy a nő nem egyedül van otthon. csakhamar eltávozott, s így a furfan-

gos család meghiusult. Ajánljuk a rendőrség figyelmébe e betörőket és csalókat különösen a homokkerti lakosok közbiztonsága érdekében.

— **A községek újabb terhe.** A kereskedelmi miniszter azon fölmerült kérdés alkalmából, hogy a betegségleyező pénztári hátralékok behajtásának költségei azon esetben, ha a végrehajtás eredményével nem járna — ki által viselendő, azt jelenti ki, hogy azt vagy a községek, vagy az államkincstár viseli, mivel az említett pénztárak javára első járulékhátralékok közigazgatási uton a közadók módjára hajthatnak be.

— **A megijedt gyermek.** A sirály utca 2021 számú ház udvarából összes lakók dolgozni mentek, csak két 10—11 éves gyermeket hagytak odahaza, kik az utcaajtót magukra zárták. Két kóborló cigányasszony megsejtve a házbeliek távollétét addig zörgettek a kapun, míg a gyermekek kinyitották azt is akkor hiába beszéltek nekik a gyermekek hogy senki sincs odahaza, — behatoltak az udvarra A kissé távolabb álló rendőrnek azonban feltűnt, hogy mit akarhat az a két cigányasszony az udvarban, és utánuk ment, mikorra odaért, az udvaron már senkit sem talált, hanem az egyik lakás ajtaja nyitva volt. Azon bemenve a két gyermeket halálra rémülten egy sarokba kuczorogva találta, a két rabló asszony pedig holmi elemelhető tárgyak után kutatott. — A rendőr a két rémült gyermeket megnyugtatta, a cigányasszonyokat pedig bebiszterte a városházához, hol a jómadarakat lecsukták és azután eltoloncolják a város területéről.

— **A „művelt nők otthona“ érdekében,** mely tudvalevőleg felekezeti különbség nélkül egyedül álló művelt nőknek ad otthont, ország-szerte megindult már a mozgalom. — Több megye és város hivatalosan eszközöli a taggyűjtést, annál is inkább mert a mely megye vagy város 300 tagot gyűjt, annak jogában áll teljesen ingyen, amelyik pedig 150 tagot gyűjt, az feláron ajánlhat illetőleg küldhet egy-egy egyedül álló művelt nőt teljes ellátásra a „Művelt nők otthonában.“ Taggyűjtő ivatek és alapszabályokat a „Művelt nők otthona“ irodája (Budapest, VII. Kerépesi ut 44.) készségesen ad az érdeklődőknek.

Visszaemlékezés a Koritniczai fürdőre.

A mindenható megengedte, hogy újra megláthattam azon helyet, a hol az én legdrágább kincsem súlyos betegségéből, ha nem egészen, de életét türelmővé tette, és számos éveken át üdülést és kellemes szórakozást szerzett, melynél fogva hálám kifejezésül mint emberbarát én csak áldásomat kérhetem a mindenhatótól ugy ezen telepre, mint annak intézőjére.

Igen e hely az, ahol a szenvedők átalakulást és javulást szerezhetnek, hiszen a természet oly pazarul bánt e helyen szépségeivel, bájaival és gyógyhatásával, feltalálható minden, mit az ember szépsézetit érzékekkel Istentől felruházta, szépek és jónak tar.

A fürdő maga a kárpátok aljában mért-földekre terjedő fenyves erdő közepett egy hegy katlanban ózondus levegőjü, gyönyörű vadregényes teljesen szél és pormentes helyen van és míg fent a magas, az égfelé nyuló ormok zöld pázsit csucokkal díszlenek, addig alól a fenyvesek zöld lomb koszorúkkal takarják el és óvják meg a szenvedő ember, ki a rekkenő hőség elől menekült ide gyógytekintetből, hol az illatozó kedves virágok tarka-barka tömege díszlik és felváltva gyönyörködhet a szemlélő a fák ozondus tömegében, a turista kertjében melyet a magas csucok adnak vissza.

De nemesek a pihenő, hanem legfőképp a beteg is feltalálhatja itt azt, a mit keresett a kristálytisza gyógyforrás vizeket, mely források, különösen reggelenként mint egy zárandók helyei a betegeknek, kik a nap feljöt-

tével pohárral keresik fel a számukra kijelölt forrást, mely itt négy van — vannak e telepen a gyógyvizeken kívül különböző gyógyfürdők is, külön férfiak és nők részére, mely a vendégek sokaságától telvék, meg fordul itt ugy a közeli, mint a távoli vidék intelligenciája, valamint a külföld betegjei is, kik gyógyulást itt keresnek s mondhatni, hogy gyógyhatás tekintetében ugy a hazai, mint a külföldi fürdők közt az elsők közé sorozható.

Megemlékezvén még, mint főtenyezőről dr. Ormay József fürdő orvosról, ki nagy szakképzettségénél s szeretetre méltó előző kenységénél fogva a páciensei teljes elismeréseket kivívta s fényes tehetségét számtalan ízben bebizonyította, tehát a rendelő orvosban a szenvedők teljes bizalmat és megnyugvást nyerhetnek.

A fürdő igazgatóság pedig ugy a fürdőzők valamint a betegek iránti előzékenysége, mint a vendégek folytonos és változatos mulatságok szórakoztatásában fáradhatatlan buzgó-sága folyton az ott ülők közbecsülését és szeretetét vívta ki.

Miután pedig köztudomásu, hogy az ember nom csak levegővel és vízzel él, hanem a jó ételeket sem veti meg, arról is gondoskodva van, a mennyiben egy fővárosi vendéglős Kaszay József tartja a konyhát, ahol ugy az ételek izletes jósága és kiszolgálása semmi kívánni valót nem hagy fenn s a legnagyobb gourman kényes izlése is kielégítették.

A lakásokra nézve pedig az mondható, hogy a legmagasabb igényvel bíró egyén is feltalálhatja kívánalmait és jutányos áron, a mely a hazai fürdőknél ritkán tapasztalható.

Végül hálás köszönetemet nyilvánítom mindazoknak, kik az ottani időzésem alatt kellemes szórakoztatásaikkal szerencsétlenül méltóztattak.

L. K.

Irodalom.

Vasárnap Lapok. A „Könyves Kálmán“ irod. r.-t. kiadásában megjelenő „Vasárnap Lapok“ című képes szépirodalmi hetilap vasárnap, augusztus 8-án olyan kiadásban jelenik meg, a melyben folyóirat eddig nemcsak Magyarországon, de külföldön sem jelent meg.

A „Vasárnap Lapok“ e diszkiadására azon körülmény szolgáltatott alkalmat, hogy a kolozsári tudomány-egyetem disz. tudorára avata fel Ő cs. és kir. fenségét, József főherceget. Az az onztatlan őszinte tisztelet és rajongó szeretet, melylyel Magyarország minden legkisebb zugában körülveszik az igazi magyar főherceget, biztosít bennünket arról, hogy a sajtó hódolatát kifejező e rendkívül diszes kiadásban megjelenendő számot örömmel és lelkesedéssel fogja fogadni az ország közönsége.

Ő cs. és kir. fensége és magas környezetének leereszkedő, szeretetreméltó előzékenysége abba a kellemes helyzetbe juttatta a „Vasárnap Lapok“-at, hogy számtalan olyan eredeti képet közölhet, melyeket eddig a fenséges család egyetlen egy irodalmi vállalatnak sem engedett át nyilvános közlés végett. Ez a vállalat az első, mely Ő cs. és kir. fensége kitüntető kegyelméből ez óriási tömegű, — érdekes és értékes képek közlését eszközölheti.

E disz-szám dus képtartalma mellett, — melynek egy részét alább jelezzük, — annak szövegét a magyar irodalom legkiválóbb férfiai írják.

A magyar időségi sajtó e valóban monumentális alkotását, köztisztelőben és szeretetben álló magyar főherceg iránt érzett hódolat kifejezését képező ez irodalmi és művészeti diszmunkák a nagyközönség számára könnyen hozzáférhetővé szándékozávan tenni, e disz szám árát példányonként nem előfizetők részére egy koronában állapította meg a vállalat.

A „Vasárnap Lapok“ (Budapest, VIII., Kerepesi ut 17) előzetési ára egész évre 8 forint, félévre 4 forint, negyedévre 2 forint.

Az „Esperanto“ világnyelv.

(Folytatás.)

Hogy hangzik az „Esperanto“ nyelv?

Az Esperanto nyelv zengzetesebb, szebb csendesű, mint bármely más nyelv, ennek bizonyítására legyen szabad felhoznom Heine „Liebste, sollst mir heute sagen“ cz. versét, mely Esperanto nyelven sokkal zengzetesebb, mint magában az eredetiben.

Diru, mia...
Diru, mia bel-ang'elo,
Diru, c'u ne estas vi
Dol'ca revo. song'o bela
De poeta fantazi'?

Ne, ho ne, c'ar en vi c'io,
La okuloj kaj bus'et'
Estas super fantazio,
Luper kreo de poet'.

Basilisko kaj vipero,
C'ia fabla monstra fam',
Tion kreas kun prospero
La poeta krea flam',

Sole vin, kun viaj ruzoj,
Kun la rava vizag'ei',
Kun P' okulaj s'ajn konfuzaj
Ne elpensos la poet'.

HEINE.

Shakspere fenséges pathosát ép oly sikerulten vissza lehet adni ezen, mint a mely sikerulten egy lírai dalt. Így lássunk csak egy pár sort Hamlet „Lenni vagy nem lenni“ monologjából:

Hamletto:
C'u esti au ne esti — tiel staras
Pun la demando; c'u pli noble estas
Elporti c'iujn batojn, c'iujn sagojn
De la kolera sorto, au sin armi
Kontrau da tuto maro da mizeroj
Kaj per la kontraustaro ilni fini?
Formorti — oormi, kaj nenio plu!
Kaj scii, ke la dormo tute finis
Doloron de la koro, la mil hatojn,
Herodon de la korpo, — tio estas
Tre dezirinda celo. Morti — dormi —
Trankvile dormi! Jes, sed ankau song'i!
Avagy lássunk valamint a szellemmel való jelenetből:

Akto I. Sceno 5.
Izolita loko de la teraso. Ia Spirito kaj Hamletto venas.
Hamletto! Ho, kien vi kandukas min? Patra
Mi plu ne iros jam!

Spirito: Auskultu!
Hamletto: Diru!
Spirito: Jam proksimig' as mia horo. Baldau
Reiri devos mi al la sulfuraj
Turmentaj flamoj.

Hamletto: Malfelic' a patro!
Spirito: Min ne bedauro, sed atentu bone,
Al tio, kion diros mi!

Hamletto: Parolu
Atenti estas mia sankta s'uldo
Spirito: Kaj veng'i ankau, kiam vi ekscios.
Hamletto: Ho, Dio! Veng'i? Kion?
Spirito: Audu bone

Mi estas la spirit de via gatro,
Mi estas kondamnta logan tempon
Vagadi en la nokto kaj bruladi
La tutan tagon en eternas flamoj,
G'is mi purig'os de la c'ioj pekoj
De mia tera vivo.

Idézőnk egy pár szót egy elbeszélésünk-ből is, hogy a folyó beszédet is láthassuk:

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelenléte. —

Debreczen, aug. 6.

Készáru 40 olesóbb.

Oszi buza	10.85—
Tavaszi buza	10.8 —
Oszi rozs	8.40—
Tavaszi rozs	8.50—
Oszi zab	5.90—
Tavaszi zab	6.10—6.10.
aug.—szep. tengeri	4.54—4.55.

Szept.—okt. tengeri . . 4.90—4.90.
Május—juniusi 1897 . . 5.42—5.42.

Sertéspiacz. Budapest-Kőbánya
1897. aug. 3.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronkint 320 klgron felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300 260 kgr. sulyban) — krtól — klgr. Fialat nehéz (páron — 220 klgron felüli sulyban) —54 krtól 55—krig. Fialat közép (páronkint 251 320 klgr. sulyban) —54 krtól 55— krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) —52 krtól —53 krig. Közép (páronként 220—280 kg sulyból) —44 krt ——45 krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban —43 krtól —44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) —51 krtól 52— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) —49— krtól 50 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) —47— krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi július hó 21. napján volt készletben: 26.470 darab 1897 évi július hó 2. napján felhajtott 709 drb 1897. július hó 5. napján elszállított 591 drb. 1897. márcz. hó 26. napjára maradt készletben 2658 drb. Hizoutsertés forgalom változatlan.

Debreczeni piac.

augusztus 2—3

Gabonavásár.

Buza, piacra hozatott 900 mm. I. rendű 12.—, II r. 9.25. III. r. 9.—.
Rozs, piacra hozatott 600 mm, I. rendű 8,90 II r. 7.95, III r. 7.80.
Kétszeres, piacra hozatott 800 mm. I. rendű 7.40, II. r. 6.35, III. r. 6.30.
Árpa, piacra hozatott 400 kgr. I. rendű 450, II r. 4.45, III. r. 4.40,
Zab, piacra hozatott 500 kgr. I. rendű, .80, II. r. 575, III. r. 5.70.
Tengeri piacra hozatott 1000 kgr ó-tengeri I. rendű —, II. r. —, III. r. —.
Új tengeri I. r. 4.80, II. 4.70 III. kr. 4.40.

Piaczi áruezikek:

100 kilónként: Bab fehér 12 bab sárga 10.00 burgonya 3.60 só darabos 10.50, só darált 12.00, d. zsrir 60—62 frt, széna I. rendű 1.80, II. r. 1.60 III. r. 1.40, szalma I. r. 60 frt II. r. 50, szalonna sós 58—60 frt, szalonna sótlan 58— frt. háj 60— frt, juh turó 68— szappan 17.50 frt, aszalt szilva 16— frt, borsó 18.00 frt, lenese 20.00 frt, rizs 18 frt, pirszen 2.00, salgótarjáni 150, szalonkőszén 180, árpa kása 16.—.—24.

Kilónként: Árpakása 14 32 kr aszalt-szilva 28 kr, aszaltí dara 15 kr burgonya 6 kr., borsó szepességi 18 kr., szatmári 20 kr bab fehér 12 kr, sárga 10 kr, disznó-zsrir 64, czuko 44.—45, irós-vaj — frt — kr, köleskása 15 kr., lenese szatmári 20 kr, szepességi 24 kr, liszt Nr. 1. 15 kr, Nr. 2. 15 kr, 3. 14 kr Nr. 4. 14 kr, Nr. 5. 12 kr, Nr. 6. 13 kr, olvasztott vaj 80 kr., só darabos 11 kr, darált 12 kr, rizskása 16—32 kr, szappan 22 kr, szalonna sós 64 kr, sótlan 60 krajczár, kávé 2 frt 13 kr.

CSARNOK.

Telivér bakfis.

(Folytatás.)

— No csak tegyen, — mondta, — kíváncsi vagyok, hogy milyen lesz az a szivesség.
— Milyen? Hát várjon mindjárt meg tudom mondani.
— Hát már maga ilyen dolgokról is tud beszélni? És itt roppant nagyot kacagott. Pedig nekem nagyon fájt ez a kacagás, nagyon fájt, hogy olyan tacsó kisleánynak tart, a kivel nem igen lehet okosan beszélni. De megismutattam neki, hogy velem igenis lehet okos-

san beszélni, hogy én már régen elmúltam tizenhat éves.

— Hogy lehet e velem ilyenről is beszélni? — kérdeztem én, — bizony lehet és én azt mondom magának, ne vegye el Isazy Olgát! Érti, fogadjon szót, ne vegye el, mert én tudom, hogy Isazy Olga nem szereti magát.

Hiába beszéltem neki így, nem vette komolyan, hanem még ki is csufolt:

— Ugyan hagyja el, nem ért maga ehhez, baba maga ehhez.

Ha más mondta volna, hát talán még sirni se szégyeltem volna, de ő oly kedvesen mondta, hogy még csak meg sem haragudtam rá. Inkább igyekeztem neki bebizonyítani, hogy én egészen jól tudok mindent. Azt mondtam neki:

— Azért, hogy baba vagyok, mégis tudom, hogy Isazy Olga mindenfelé azt beszélgeti, hogy már igazi urileány nem is lehet szerelmes. A szerelem szolgálónak való. És hogy ő magát sem szereti, csak úgy okosan, mert van szép kastélya és mert az asszonynak jobb dolga van, mint a leánynak.

Ő megfenyegetett engem, de tovább nem beszélgethetünk, mert jött értem a tánczosom, az az utálatos, csupaszszerű jogász és kolonba kellett állani.

Négyes után tánczolt velem néhány turt és mikor egyszer a nénihez vezetett, azt mondta nekem:

— Igazán szeretnék magával egy négyest tánczolni! Kár, hogy nem lesz több.

Pedig a tánczrenden volt még egy négyes, de ő megmagyarázta, hogy a hol Szekeres Géza okoskodik, ott nem szokott harmadik négyes lenni, ott a cigányok szupé után egész reggelig csak csárdást huznak.

En nem akartam hinni és fogadtunk egy ibolyacsokorba.

Nem tudok hová lenni örömben; négyes nem volt, a csokrot ő nyerte meg, így néhány nap mulva vizitálni fog nálunk.

Jaj, hogy fog rám irigykedni Isazy Olga! Mert hiába nem szereti, azért, tudom, féltékeny lesz egy kicsit. Ugy kell annak az önhitt, büszke leánynak.

Csináltatok is szép ibolyacsokrot Szelnárnál, nem bánom, ha nagy költségbe verem is magam, ha eluszik érte az egész havi pénzem is. Csak olyan legyen, hogy még Bárdos Pista is eltohesse.

Vajjon mikor jön? Holnap-e vagy holnapután? Azt hiszem, hogy jó lesz már holnap délben megrendelni a csokrot, mikor a koronaherceg-utczába megyünk sétálni.

Budapest, 1894. februárius 14.

Ez igazán még sem illik. Már két hete mult el s még sem jött a virágért. Nagyon udvariatlan ember, még mindig azt hiszi, hogy tíz éves kisleány vagyok.

Az utcán, ha találkozunk vele, csak hogy éppen megemeli a kalapját, különben pedig, úgy látszik, hogy Isazy Olgát mégis elveszi. Megérdemelné, hogy elvegye, mert az ilyen udvariatlan embernek nem is való más asszony, csak olyan, a milyen Isazy Olgából lesz, csak olyan, a ki nem szereti a férjét.

En, ha rajtam állna, így büntetnék minden udvariatlan fiatalembert.

A kis plüssfedelű napló többi lapján hol azon kesereg, hogy Bárdos Pista őt csak kisleánynak tartja, hol meg panaszkodik, hogy sokat sir, egyébiránt minden lapon kijelenti, hogy gyűlöli Bárdos Pistát, a mennyire csak valakit gyűlölni lehet.

Mikor Bárdos Pista leutazott Karádra, nem tudott magával mit kezdeni. Nem tartotta tanácsosnak, hogy a kisvárosi lányokkal összeismerkedjék, mert félt a mamák pletykáitól s a vármegyei fiatalurakkal sem volt valami nagy kedve barátkozni. Ki nem állhatta azokat a zöld vadászkalapokat, melyeket akkoriban hordtak s a melyeken hátul a vaddisznóserte, mint valami szörlegetező, hetykén terpeszkedett szét.

Igy aztán volt elég ideje, hogy jól meghányja-vesse, vajjon okosan tette-e, mikor ott hagyta Isazy Olgát.

Mert ott hagyta.

Valamelyik délután kinn mászkáltak a Margitszigeten és a sok virágból, meg az illatos tavaszi levegőből valami szelid meregés lopózott a szívébe. Mikor a zárdaromokhoz ért, egészen magához szorította karja alatt Olga kezét és hirtelen azt kérdezte tőle:

— Mondja csak, Olga, szeret maga engem egy kicsit?

(Folyt köv.)

Virágos kert

a „Debreczeni Hirlap“ kis olvasóinak.

Tatár hídja.

Híres, nevezetes erdő volt réges-régen a Rika erdeje. Szeretett itt lakni Atilla is, volt is neki vára a Hegyestetőn, s amint egyszer elmondottam néktek, ebben az időben temették el Atilla feleségét: Rékát egy nagy kő alá. Hanem később megváltozott a világ, s hun vitézek helyett: tatárok tanyáztak Rika erdejében. Abban az időben, mikor a tatárok pusztítottak Magyarországon, sűrű rengeteg erdő volt Rika erdeje. Bárán meghuzódhattak ott a tatárok. Ki-kicsaptak onnét a vidékre, raboltak, gyilkoltak, s mikor aztán jól felrakodtak mindenféle zsákmánnyal, visszahuzódtak ismét a rengeteg erdőbe, oda senki sem ment utánuk.

Legtöbbet szenvedett a Rikában tanyázó tatároktól ebben az időben: Vargyas, mert ezt a falut találták legközelebb. A szegény vargyasiaknak mindegyre futni kellett a faluból, s rendszeren a Csudáló kő nevű barlangban húzódtak meg (almási barlang). Volt Vargyason egy Márczel Gergely nevű vitéz ember, ez meg sokallotta az örökös tatárjárást, az örökös barlangban való tanyázást, összegyűjtötte a vargyasiakat, mondotta nekik:

— Halljátok-e, atyafiak! én többet ki nem mozdulok a faluból, egy életem, egy halálom, — szembe szállok a tatárokkal, ha száz ördög lakozik is bennük.

Felbátorodtak ezen a beszéden a vargyasi székelyek, s mondták egy szívvel-lélekkel:

— Szembe állunk mi is!

Éppen hire jött, hogy közelednek ismét a tatárok Nosza: férfiak, asszonyok összegyűltek a falu közepén. Fölfegyverkeztek: kaszával, vasvillával, szóval, kinek a mije volt, azzal.

Hát csakugyan jönnek a tatárok rettentő ordítózással. Elöl jött a vezérük: Rabsán, fekete paripán. De a székelyek nem szaladtak meg. Elöl volt mindenütt Márczel Gergely, mellette a felesége.

Ketten bátorították a népeket. S ahogy összemertek éppen a falu hidján, hullott a tatár le a vízbe, hogy egyszerűen megakadt a víznek a folyása. Csak egygyel nem birtak, a tatárok vezérével: Rabsánnal. Két kezében két kard volt, úgy vágott jobbra-balra, nem is tudtak hozzá közeledni.

Kard volt Márczel Gergely kezében is, de nem ült lóháton, mint Rabsán s mégis neki vágott. De abban a pillanatban egy tatár keresztül döfte a lándzsájával.

Márczel Gergely hátra esett, de a felesége felfogta s a nagy, erős asszony kapta az urát, s úgy vitte a házába. Még volt egy szikra élet benne, de nem tudott már szólni, csak a szemével nézett a feleségére s az asszony ebből a nézésből megértette, hogy mit szeretne mondani az ura, ha tudna beszélni. Azt olvasta ki szeméből:

— Hagyj itt engem, mert én úgy is meghalok. Erdj vissza, bátorítsd a népet.

Az asszony sirva esőköltta meg az urát s szaladott a hidhoz. Messziről kiabált:

— Ne féljete! ne féljete! — s megvilantotta ura kardját.

Éppen abban a pillanatban ért a hidhoz, amikor Rabsán át akart ugratni a hid túlő végire, de meghökölt a ló az asszony villogó kardjától, lebukott a hídról, bele a megáradott vízbe. Még ott is talpra ugrott Rabsán, de aztán ismét elbukott s belefulladt a vízbe.

Vargyason azt a hidat, amelyen ez a nagy csata folyt, ma is Tatár-hidjának nevezik s az utcát, melyen a tatárok bejöttek a faluba: Rabsán utcájának.

Sztojikai ásványvíz

városunkban a legolcsóbb és legjobb üdítő ital, **kitűnő borvíz, egészséges és kellemes; gyomorbetegségekben páratlan csoda hatással bír.** — Orvosi tekintélyek által különösen ajánlva

friss töltésben megérkezett

Ezen ásványvíz a legújabb vízemelő és töltőgépekkel töltetik, a levegőnek tökéletes kizárásával, miért is mindenki, ki ezen friss töltésű ásványvízzel él; tényleg ugyanazon kellemes szénsavgyöngyöktől buzgó kristálytisza vizet kapja, mint a hogy az a forrásból előtör.

1 láda 40 drb, 1/2 lit. üveg 4.20 kr. — a láda és üvegek 1.50 krért vissza vétetnek.

Kapható:

Kontsek Géza

fűszer üzletében

Debreczen, Kossuth-u.

valamint a legtöbb vendéglőben.

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a a keresk. aka démia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Muzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főiskolai műhelyében d. u. -4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek

A Hungria kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai testvérek zenekara.

Az „Arany Bika“ vendéglő éttermében vasárnap és ténként a Magyarai testvérek, Rácz Károly és Dajna Bandi zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Arany Bika“ kávéházban hetenként két zeneestély van: hétfőn Rácz Károly szerdán a Magyaraiak.

A „Angol királynő“ vendéglőben kedden Magyarai testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Dajna Bandi zenekara.

A „Margit“-fürdőben vasárnap és ünnepek alkalmán 4-6 óra közt sétatánghangverseny. — Játsszik a katonazenekar.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-utcai „Otthon“-ba zeneestély hetenként háromszor.

Szauer Sándor „Arany Sas“ kávéházába minden hétfőn Dajna Bandi zenekara zeneestélyt.

A Corsó kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Dajna Bandi zenekara tartanak zeneestélyeket.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	6	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
3/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetésnél (valláskülönbség nélkül), ha a végintézkedés a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	1 1/2
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nap-pal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, csukorgyár, légszeszgyár, kertészeti egyesület és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással minden következő órára	1	70
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással minden további órára.	80	60
	40	30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig	számítandó	

Hirdetmény.

A Manó örökösök tulajdonát képező debreczeni Teleky utca 2169. sorsz. ház 2 hold 1300 □ öl területű ondódi földjével, vagy a nélkül szabad kézből eladó.

Értekezhetni Dr. Magoss György ügyvéddel piacz utca Veeseház.

Értesítés.

A raktáromon levő összes, hirneves valódi

Krakkói Cserép kályhákat

melyek fehér, zöld és barna színben kaphatók a mai naptól kezdve

Gyári áron alól

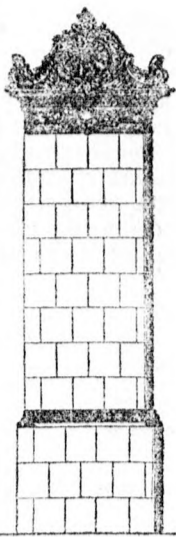
bocsájtom a nagyérdemű közönség rendelkezésére, a mennyiben ezeket

végkiárusítani akarom.

Tisztelettel

Namassy Lajos

vaskereskedő

KITÜNTETVE: az 1896. ezredéves orsz. kiállításon a kormány által alapított „MILLENNIUMI ÁLLAMI ÉREM“-mel, mely magas kitüntetésben a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis cégünk részesült.

Teljes zenekari felszerelések

a legjutányosabb feltételek mellett.

Dalárdai üténybotok

művészi kiviteben.

Dalárdai accord-jelzők.

Harmonikák

2 frttól 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 frt kitérő hanggal és feljebb.

Különlegességek acélhangu zenekar harmonikákban.

Magyarország egyetlen és első harmonikagyára.

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE

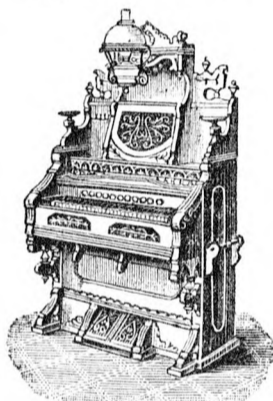
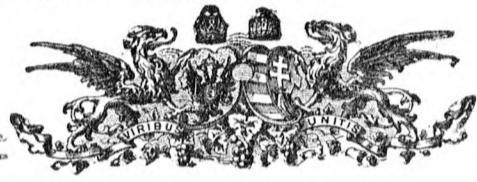
csász. és kir. szab. hangszer-ipar

Európa legnagyobb hangszer-gyára

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. szám.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról; b) mechanika zenélő-művekről és zenélő dísz tárgyakról; c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, czimbalmok, ceterák, harmonikumok, zongorákról stb. vidékre ingyen és bérmentve. Árjegyzék kérésnél kérjük megnevezni, hogy melyféle hangszerről kívánják az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő autómata.

WILCOX & WHITE

és a CHICAGO

Cottage Organ-Co világhírű amerikai harmoniumgyárak kizárólagos képviselői és egyedüli fő-elárúsítói.

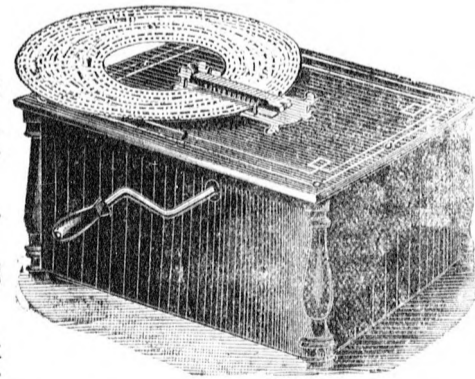
Valamint saját gyártmányu mindegyik elismert iskolai, szaloni és egyházi harmonikumok a legújabb válogatásban.

Zenekarapacziítások által legjobbaknak elismert czifrabalmok.

Közsegi és tornászati dobok jutányos árban

A RIOSA

Bármilyen és bármennyi darabot határozottan lehet eljátszani zeneismeret nélkül az Ariosán.

- 1. sz. Ariosa frt 18
- 1 1/2 " " acélhanggal frt 21
- 2 " " kettős énekhangokkal 36 frt 28
- acélsíp frt 28
- Az érczjá téklapok darabja kr. 50